صعود طلا، افول دلار

سوژه روز

گروه اقتصادی: روز گذشته بازارهای جهانی با دوانفاق ناگهانی مواجه شدند چرا که همزمان ارزش دلار با افت مواجه شد و طلا نیز با افزایش قیمت تا مرز ۹۷۶دلار پیش رفت تا با بالاترین قیمت خود طی ۳۰ ماه گذشته یعنی ۳۰۳ دلار رشد همراه شده باشد. تحلیلگران بازار بر این باورند که افت ارزش دلار شرایط را برای صعود مجدد قیمت فلز جادویی فراهم آورد. آخرین گزارش رئیس کل بانک مرکزی ایالات متحده شرایط دلار در بازارهای جهانی را تغییر داد. بن برناکی در اظهارنظرهای جدید خود در مورد آینده پول ایالات متحده ابراز نگرانی کرده است. بیان دیدگاه‌های برناکی نیز به‌سرعت در بازارهای آسیایی اثرات خود را نشان داد و ارزش دلار در مقابل ین با قدری افت مواجه شد. اما در بازارهای اروپایی همچنان دلار به روند صعودی خود ادامه می‌دهد. تنها در معاملات روز گذشته یورو ارزش خود را در مقابل دلار تقویت کرد تا ارزش‌گذاری پول ایالات متحده نیز با افول مواجه شود. در معاملات روز قبل بازار جهانی ارزش پول واحد قاره سبز با رشد ۱/۵ واحدی در مقابل دلار شرایطی را فراهم آورد تا ارز ایالات متحده یک روز پس از سخنرانی رئیس بانک مرکزی ایالات متحده با افت همراه شود. اما سیاست‌های جدید بانک مرکزی آمریکا برای کنترل نزول دلار شرایطی را فراهم آورده تا معتبرترین ارزجهانی قدری به وضعیت خود سروسامان دهد. تحلیلگران بازار جهانی بر این باورند که طی روزهای آینده بازهم شرایط دلار در مقابل دیگر ارزهای جهانی بهبود خواهد یافت. ثبات نسبی یورو نیز هرچند به مانعی برای رشد دلار بدل شده است ولی همچنان دلار در بازارهای جهانی به رشد خود ادامه می‌دهد. تحلیلگران بازار جهانی اعتقاد دارند که اظهارنظرهای رئیس بانک مرکزی ایالات متحده در نوسانات اخیر بهای دلار موثر بوده است. رئیس بانک مرکزی ایالات متحده در مورد دلایل وضعیت نابسامان اقتصادی و راه‌حل‌های فدرال رزرو برای حل این مشکلات، به کنگره این کشور توضیح داده بود. بن برناکی، رئیس فدرال رزرو، شوک تورمی ناشی از افزایش بهای حامل‌های انرژی، تلاطم در بازارهای مالی و کاهش رشد اقتصادی را سه مشکلی دانست که اقتصاد آمریکا همزمان با آنها روبه‌رو است. رئیس فدرال رزرو ادامه داد: «فدرال رزرو تلاش دارد اقتصاد را در مسیر رشد نگه دارد اما افزایش بهای حامل‌های انرژی و تورم فزاینده باعث اختلال در این کار شده است اظهارنظرهای برناکی واکنش تعدادی از نمایندگان سنای آمریکا رانیز برانگیخت. سناتور داد دی کن، رئیس کمیسیون بانکداری سنا خطاب به برناکی اظهار داشت «وضعیت بسیار جدی است. رشد اقتصاد در حال کاهش، تورم در حال افزایش، اعتماد مصرف کنندگان، متزلزل و بدهکاری فزاینده است.» رئیس فدرال رزرو در پاسخ، برنامه خود برای تحریک اقتصاد آمریکا را تشریح کرد و افزود: «برای تحریک اقتصاد، بانک مرکزی نرخ‌های بهره را کاهش می‌دهد و برای مبارزه با تورم آن را افزایش می‌دهد. در نتیجه مبارزه با تورم قدرت مانور بانک مرکزی برای مبارزه با کاهش رشد اقتصاد و بیکاری را کاهش می‌دهد.» گفتار دی کن، واکنش برناکی را نیز به دنبال داشت: «در وضعیت فعلی اولویت شماره یک بانک مرکزی تقویت اقتصاد است.» در همین حال و پس از اظهارات رئیس فدرال رزرو، دلار ایالات متحده روز ناخوشایندی را پشت سر گذاشت و با ادامه روند کاهشی خود، به پایین‌ترین میزان ارزش خود در مقابل یورو از زمان انتشار آن رسید و رکورد ۱/۵۲۲۹ دلار دربرابر یک دلار را به‌جای گذاشت. همچنین در بازار مبادلاتی توکیو هر دلار به رقم پایین ۱۰۴/۶۶ ین رسید که از می ۲۰۰۵ کمترین میزان بوده است. در این تاریخ هر دلار به ۱۰۴/۳۷ ین رسیده بود. کاهش ارزش دلار در برابر ین در حالی صورت می‌گیرد که روز پنج‌شنبه برای اولین بار از زمان به جریان افتادن واحد پولی یورو ارزش آن به بیش از ۱/۵ دلار رسید. در آخرین لحظات انجام معاملات بازرگانی جهانی، نرخ یورو معادل ۱/۵۰۴۷ دلار ثبت شد. پیش از آن ارزش یک یورو برابر ۱/۵۰۱۲ دلار بود. بانک مرکزی اروپا بعد از ظهر روز سه‌شنبه (۲۶ فوریه) نرخ دلار را برابر ۱/۴۸۷۴ تثبیت کرد. تقویت مجدد یورو و تضعیف بیش از پیش دلار باعث شده است که کارشناسان ارزی، باز هم نگران رکود اقتصادی جهان در اثر بحران اقتصادی آمریکا باشند. انتشار اطلاعات مربوط به وضعیت اقتصادی آمریکا در روز سه شنبه (۲۶ فوریه) بر این نگرانی دامن زده است. این کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند که بانک مرکزی آمریکا، یک بار دیگر نرخ بهره را در این کشور کاهش دهد. از سوی دیگر به دلیل وجود وضعیت خوب اقتصادی در کشورهایی که یورو ارز رسمی آن‌هاست، از احتمال کاهش نرخ بهره از سوی بانک مرکزی اروپا، کاسته شده است. در پی افزایش نگرانی‌ها در بازارهای جهانی و صعود بهای نفت به بالای ۱۰۳ دلار در هر بشکه، طلا با خیز به سمت هزار دلار، بهایی نزدیک به ۹۸۰ دلار در هر اونس را تجربه کرد که بالاترین میزان در تاریخ مبادلات این فلز گران قیمت بوده است. در بازار نیویورک هر اونس طلا با بهایی معادل ۹۷۴ دلار و ۲۰ سنت معامله شد که نسبت به ۹۶۸ دلار و ۹۰ سنت در روز پنج‌شنبه افزایش زیادی نشان می‌دهد. این افزایش بها در حالی صورت می‌گیرد که طلا طی سال جاری حدود ۱۶ درصد افزایش قیمت داشته است. به گزارش خبرگزاری رویترز، تحلیل‌گران بازارهای جهانی انتظار دارند که بهای طلا در آینده‌ای نزدیک به هزار دلار در هر اونس برسد. در همین حال پایگاه خبری بلومبرگ گزارش داد که در بازار مبادلات کالای نیویورک (نایمکس) بهای طلا برای تحویل در ماه آوریل هشت دلار و ۵۰ سنت یا ۰/۹ درصد افزایش یافت و به ۹۷۶ دلار در هر اونس رسید. طلا برای تحویل فوری نیز با دو دلار و ۶۳ سنت یا ۰/۳ درصد افزایش به ۹۷۳ دلار و ۳۸ سنت رسید.

ارزیابی نمایندگان و کارشناسان از عملکرد اقتصادی مجلس هفتم

همراه، مدافع، منتقد

عکس: کارش ناصورد

گروه اقتصادی: مجلس هفتم آخرین روزهای کاری خود را در حالی به پایان رساند که با تصویب پنج روزه لایحه بودجه ۸۷ در صحن علنی، رکوردار بی‌سابقه‌ترین روند تصویب بودجه‌های سنواتی در مجلس شد. تعجیل نمایندگان برای سرزدن به حوزه‌های انتخاباتی به گفته معاون پارلمانی معاونت نظارت راهبردی و برنامه‌ریزی دولت، موجب شد حتی ایرادات شورای نگهبان نسبت به لایحه قبل از ارسال کتبی به مجلس، به صورت تلفنی در صحن قرائت شود و... اما این پایان شتابزده، نمایندگان مجلس هفتم را در موضع یکسانی نسبت به حدی‌ترین انتقادشان درخصوص تصویب عجولانه لایحه برنامه چهارم در واپسین روزهای مجلس ششم قرار داده. این مقدمه محور بحث سه چهره شاخص اقتصادی و تاثیرگذار مجلس هفتم با دو نفر از اساتید اقتصاد بود که عصر سه‌شنبه به همت انجمن علمی دانش‌آموختگان دانشکده اقتصاد علامه طباطبایی برگزار شد. گرچه نشست این ماه انجمن با حضور احمد توکلی، حسن سبحانی و میرمحمدی (نمایندگان اقتصادی مجلس هفتم) و هادی زنوز و وحید محمودی (اساتید دانشگاه) با موضوع بررسی عملکرد مجلس هفتم در حوزه اقتصاد برگزار شد اما محور بیشتر مباحث بر انحراف عملکرد دولت از موارد برنامه و کوتاهی مجلس هفتم در پیگیری این انحراف مربوط می‌شد.

●●●

پائل اول این نشست به توضیحات کوتاهی از عملکرد نظام پارلمانی در ایران گذشت. رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس که اولین سخنران این پائل بود به سه ضعف عمده این نظام که بیشتر به کارکردهای سیاسی معطوف بود اشاره کرد. او نبود نظام حزبی برفرآیند تصمیم‌سازی، فردنگری نمایندگان به جای کلان‌نگری و مهجوریت نظام کارشناسی در پارلمان قانونگذاری ایران را از ضعف‌های عمده برشمرد. وحید محمودی عضو هیات علمی دانشگاه تهران، سخنران بعدی پائل بود که او هم مهجوریت نظام کارشناسی در مجلس را مورد اشاره قرار داد. او گفته‌های خود را اینطور آغاز کرد: «امروز شاهدیم که تفاوت قابل ملاحظه‌ای بین امکانات و منابع و ظرفیت‌بالقوه اقتصاد ایران وجود دارد به‌طور مثال در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله در نظر داریم در جایگاه برتر منطقه باشیم. ولی امروز واقعیت‌های جامعه از چنین اتفاقی حکایت نمی‌کند. حسن سبحانی، نماینده مجلس هفتم که سابقه حضور در مجلس ششم را هم دارد در اشاره به عملکرد مجلس هفتم به عوامل بیرونی و تاثیرگذار بر تصمیمات مجلس اشاره کرد. رئیس سابق کمیسیون اقتصادی مجلس هفتم گفت: بسیاری از عوامل موثر بر تصمیمات مجلس بیرونی هستند و نمی‌شود از آنها غفلت کرد. اولین مسئله توسعه نیافتگی است که تاثیر خود را در تصمیم‌گیری‌ها، نگاه منابع و مدیریت آنها و... می‌گذارد.

هادی زنوز، از امضاکنندگان نامه ۵۷ اقتصاددان به رئیس‌جمهور و از اعضای مرکز پژوهش‌های مجلس ششم مکانیسم تصمیم‌گیری در مجلس را یکی از ضعف‌های اصلی این نهاد برشمرد و افزود: «به هر حال نمایندگانی که به مجلس شورای اسلامی راه می‌یابند لزوما نخبگان ملت نیستند به‌خصوص نمایندگانی که از شهرهای دور راهی مجلس می‌شوند و خود نیازمند آموزش سیاسی هستند و عملا طی یک‌سال اول قواعد بازی را یاد می‌گیرند. ضمن اینکه مکانیسم تصمیم‌گیری مجالس رای اکثریت است. در مجلس هفتم هم بیشترین اساتید اقتصادی حضور داشتند ولی صرف کارشناسی در مجلس به رای گذاشته می‌شود و البته بعید است اکثریت نمایندگان که کارشناس این حوزه نیستند مثلا به حذف سوسید یا ایجاد مالیات‌های جدید رای دهند. به عبارتی تصمیمات اقتصادی که هزینه سیاسی در بردارد همواره در چنین شرایطی دچار نوسان است. مثل تعیین قیمت حامل‌های انرژی که نمایندگان هر دوره به مجلس بعدی حواله می‌دهند. او افزود: یکی از مشکلاتی که مجلس هفتم دچار آن شد این بود که به رغم تصویب برنامه چهارم توسط مجلس، این برنامه از سوی دولت و خود مجلس هفتم کنار گذاشته شد که البته از این اتفاق می‌توان یک قاعده رفتاری را استنباط کرد. اگر دولت و نیز مجلس هفتم این برنامه را قبول نداشتند و از اجرایی کردن آن سرباززدند انتظار می‌رفت یک پارادایم یا اصول فکری جایگزین آن شود. ما قبول داریم برنامه چهارم بدون اشکال نبود ولی کنار گذاشتن آن یک خلاء اساسی ایجاد می‌کرد که تضعیف نهاد برنامه‌ریزی و تخریب روش‌های بودجه‌ریزی از عمده‌ترین نتایج آن بود. حال اگر این برنامه را به بهانه نئوکلاسیک بودن نپذیریم باید جایگزینی برای آن تعریف کنیم. این در شرایطی است که ما عملا با دولتی مواجهیم که نشان داده به کار کارشناسی علاقه‌ای ندارد و طرفدار پوپولیسم است. آخرین بودجه‌ای که دولت راهی مجلس کرد از نظر تنظیم و عدم شفافیت می‌توان گفت وحشتناک بود. آخرین سخنران پائل اول میرمحمدی، نماینده قم و از اعضای کمیسیون برنامه و بودجه مجلس هفتم بود که فرآیند تصمیم‌سازی در مجلس هفتم را در مواجهه با مشکلات ساختاری و زمینه‌ای دانست. او با اشاره به حرف‌های زنوز گفت: آقای دکتر زنوز گفتند مجلس هفتم کارشناسان اقتصادی زیادی داشت که من می‌خواهم عرض کنم این مجلس تنها ۱۳ اقتصاددان دارد اما گذشته از آن در سایر زمینه‌ها نیز ترکیب کمیسیون‌ها چندان تخصصی نیست. اما درخصوص کوتاهی مجلس در اجرای برنامه چهارم لازم می‌دانم اشاره کنم به روند تصویب این برنامه. این برنامه به اصطلاح «فله‌ای» روند تصویب را طی کرد لذا از بنیان‌های اجرایی کاملی برخوردار نیست که تعلل مجلس هم در این رابطه قابل توضیح و توجیه است. پائل دوم این نشست با توضیح پیرامون وضعیت برنامه چهارم توسعه توسط حسن سبحانی آغاز شد. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس هفتم که خود را منتقد رادیکال برنامه چهارم معرفی کرد تدوین این برنامه را مثل برنامه‌های دوم و سوم مغایر با قانون مادر دانست و افزود: حدود ۱۶۸ ماده این برنامه ظرف مدت دو تا سه هفته در کمیسیون تلفیق مجلس ششم بررسی و در کمتر از یکی دو هفته در صحن علنی تصویب شد. این برنامه در اردیبهشت ۸۳ به شورای نگهبان ارسال شد و این شورا به ۱۱۰ الی ۱۱۲ مورد آن ایراد گرفت که چون مجلس روزهای آخر کاری خود را سپری می‌کرد این ایرادها را یکجا به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع داد. این برنامه مبتنی بر واقعیات اقتصادی و موازین علمی نیست. سبحانی افزود: «همیشه انتقاد نسبت به بی‌توجهی به برخی موارد برنامه چهارم وجود دارد ولی این را به حساب این بگذارید که در مواردی این برنامه بلندپروازانه است لذا نمی‌شود آن را عملی کرد ولی من که منتقد رادیکال برنامه هستم به کنار گذاشتن این برنامه رای نمی‌دهم و این‌طور هم نشده، فقط در مواردی برنامه قابل اجرا نیست که آن موارد کنار گذاشته شده است.» در پاسخ به توضیحات سبحانی، وحید محمودی نسبت به کوتاهی مجلس در جایگزین کردن برنامه‌ای به‌جای این برنامه گفت: وقتی ما در چارچوب برنامه چهارم و سند چشم‌انداز به این نتیجه رسیدیم که جامعه نیازمند یک پارادایم فکری است کنار گذاشتن این برنامه حرکتی میان‌مدت هیچ توجیهی ندارد.

دوستان مجلس هفتم با این موضع‌گیری در باب برنامه چهارم از مهمترین ماده برنامه - ماده۳- صرف‌نظر کردند. به اعتقاد من دولت نهم عملا سیاست‌های پیشنهادی مجلس هفتم را پیاده کرد حالا همین دوستان مجلس منتقد عملکرد دولت شده‌اند البته جای تقدیر است که نمایندگان در نیمه‌های راه به نگاه کارشناسی ترغیب شدند. رئیس دولت‌محور برنامه‌های خود را با چهره‌هایی نظیر چاوز، اورتگا، چگوارا، کاسترو و... تنظیم کرده و این بیانگر نوعی جهت‌گیری فکری دولت است حال این الگوی فکری چقدر در راستای سیاست‌های تنظیم شده جامعه است؟ به نظر من دوستان مجلس هفتم در این قضیه همراه دولت بودند. آقای سبحانی به نقد رادیکال برنامه و اجرایی نبودن آن اشاره کردند، پیش از این هم ۵۷ اقتصاددان در دیدار با رئیس‌جمهور نسبت به این ابهام پاسخ دادند؛ اگر این برنامه تا این حد غیرقابل اجراست چرا منتقدین نسبت به اصلاح یا تغییر آن اقدام نکردند و اگر الگوهای این برنامه مورد قبول نیست، چرا برنامه جایگزین ارائه نشد؟ احمد توکلی با اشاره به توضیح محمودی نسبت به تغییر رویه نمایندگان مجلس در برابر عملکرد دولت گفت: ظاهرا این‌طور مطرح شد که اقتصاددانان مجلس افراد تاثیی هستند که در دو سال اول یک طور رفتار می‌کنند و در دو سال دوم طور دیگری اما لازم به توضیح است که ما وقتی از نظریات علم توسعه حرف می‌زنیم نباید رفتاری مشابه با علم فیزیک داشته باشیم. ضمن اینکه ما هم ترسی از دیدار با اورتگا و چاوز و سایر سوسیال‌ها حس نمی‌کنیم. در مبانی و مستندات برنامه چهارم، پارادایم حاکمیت مطلق بازار بدون توجه به نهادهای اقتصاد ایران مطرح شد که ما این را منکر هستیم و این را تجربه اقتصاد جهانی هم تایید نمی‌کند. تبعیت محض از اقتصاد پیشنهادی صندوق بین‌المللی را که منافع سرمایه‌داران جهان را در نظر می‌گیرد چرا باید بپذیریم؟ حال اینکه مطرح می‌شود سیاست کلی اصل ۴۴ هم قواعد بازار را پذیرفته من صریحا رد می‌کنم، این سیاست‌ها کاملا دوپایه‌ای است. وقتی سیاست‌های غیرقیمتی می‌تواند مصرف را کاهش بدهد چرا باید فقط به سیاست‌های قیمتی دلخوش کنیم؟ چطور ماده ۵ برنامه سوم اختیار می‌دهد سالی ۱۰ درصد قیمت‌ها افزایش پیدا کند در ضمن هزینه شرکت‌های دولتی کاهش یابد؟ ما قوانین بازار را در بستر نهادی قبول می‌کنیم، اما یک اشکال باقی می‌ماند. اشاره دکتر محمودی به اینکه چرا دولت این برنامه را اگر قبول نداشت اصلاح کرد؟ که من برای آن پاسخی ندارم. شاید بشود گفت چون دولت توجه به بحث هسته‌ای و اولویت‌های استانی را مدنظر قرار داده بود، در این رابطه اقدامی نکرد. پایان این نشست به جمع‌بندی و پاسخ به سوالات مطرح از چهار اقتصاددان حاضر در این نشست اختصاص یافت.

> **سبحانی:**
> **منتقد رادیکال برنامه چهارم هستم عملکرد مجلس هفتم متوسط بود**
>
> ●●●
>
> **توکلی:**
> **سیاستمداریم نه صرفا اقتصاددان کوتاهی دولت در آوردن جایگزین برنامه چهارم را قبول دارم نگران دیدار دولت با سوسیال‌ها نیستیم**

عملکرد مجلس هفتم را چطور ارزیابی می‌کنید؟

حسن سبحانی: من اینجا از عملکرد مجلس هفتم دفاع نکردم، با توجه به تجربه سه مجلس، عملکرد مجلس هفتم متوسط است. ما تصمیمات اقتصادی خوبی داشتیم که بعضا به دلیل ناسازگاری به نتیجه نرسید. در خصوص عملکرد مجلس در رابطه با برنامه چهارم هم لازم می‌دانم بگویم که با توجه به سوالاتی که مطرح شد من یقین پیدا کردم که جهت‌دهی‌هایی نسبت به اذهان عمومی صورت گرفته است. برنامه چهارم وضع حدود پنج میلیون از مردم تحت حمایت کشور را که تازه برنامه تعدیل ساختاری را از سر گذرانده بودند به مراتب بدتر می‌کرد و تعجیل نمایندگان در تصویب اعداد این برنامه باعث شد کار کارشناسی دقیقی روی این برنامه صورت نگیرد

آیا می‌پذیرید سیاست تثبیت قیمت‌ها کارا نبود؟

حسن سبحانی: من شخصا از طرح تثبیت قیمت ۹ قلم کالا حمایت می‌کنم. در تئوری اقتصاد انحصاری هم گفته می‌شود در کالاهای انحصاری یا باید مالیات وضع کنید یا قیمت‌ها را افزایش دهید ما برای یک سال قیمت‌ها را ثابت نگه داشتیم، چطور برخی ادعا می‌کنند این سیاست شکست خورده است؟ اینکه می‌گویید ما دو سال آخر مجلس هفتم در مقایسه با دو سال اول رفتارمان تغییر کرد خودمان حی و حاضر اینجا هستیم و به صراحت این گفته را رد می‌کنیم

احمد توکلی: اولا طرح تثبیت قیمت‌ها یک عنوان رسانه‌ای بود و بهتر است بگوییم قانون اصلاح ماده ۳ برنامه چهارم این قانون دولت را ملزم به افزایش بهره‌وری می‌کرد و در عین حال پاداش‌های ۱۰۰ میلیونی به شرکت‌های انحصارگر می‌داد. رویکرد بازار انحصاری تعیین قیمت است حتما باید این قیمت را انحصارگر تعیین می‌کرد؟ اگر گفته شده بود از نرخ ۸ درصدی رشد، ۲/۵ درصد باید از رشد بهره‌وری باشد حالا اگر مجلس در این خصوص اقدام کند غیرقانونی است؟ در خصوص برنامه چهارم هم همین‌طور طرح اصلاح این قانون از یک فاجعه جلوگیری کرد. حالا اگر دولت به واسطه مجلس با سیاست‌های غیرقیمتی جبران اشتباه دولت‌های گذشته را کرده ایراد دارد؟ پارادایم سیاست‌های تعدیل در دولت هشتم هم ادامه داشت، اشتباهای قشنگی هم برای عدالت در برنامه چهارم نوشته شد ولی ساز و کار نداشت. آیا در شرایطی که یک هشتم کشور تحت پوشش حمایتی است باید قواعد بازار را اجرا کرد؟

وحید محمودی: بهتر است من باز هم تاکید کنم که ما هم مدافع عملکرد مطلق بازار نیستیم و برنامه چهارم هم این‌طور نیست. منظور من بیشتر منوط به این بود که حتی کشوری مثل چین هم دیگر دم از تفکر سوسیالیستی نمی‌زند بلکه سوسیالیسم چینی را در فضای بازار می‌پذیرد. ما هم معتقد به عملکرد بازار در بستر نهادی هستیم. اما جای تعجب است که دوستان بین برنامه اول و چهارم مقایسه می‌کنند در حالی که تفاوت جدی برای مقایسه وجود دارد، در برنامه چهارم تفکر تعدیل ساختاری غالب نیست. ما هم به سیاست‌های غیرقیمتی معتقدیم ولی همزمان با سیاست‌های قیمتی، برنامه چهارم هم این ملاحظات را رعایت کرده بود. در عین حال می‌بینم دوستان هنوز از بخش خصوصی بی‌رحم حرف می‌زنند. در کجای دنیا چنین تفکری حاکم است؟ ما هم در مقام دفاع از برنامه نیستیم ولی برنامه چهارم از این‌قدر مضامین منفی برخوردار نبود. همچنین دوستان مجلسی معتقدند تثبیت قیمت‌ها موفق بوده، ما بدون هیچ پیش‌داوری از بررسی نرخ تورم تا سایر شاخص‌ها و خروجی اقتصاد می‌توانیم به خوبی بفهمیم عملکرد این سیاست خوب بود یا نه.

درنگ

اصناف وام زودبازده می‌گیرند

گروه اقتصادی: اصناف وام زودبازده می‌گیرند. درحالی که آمارهای رسمی وزارت اطلاعات از ناکامی نسبی پرداخت وام‌های زودبازده اطلاع می‌دهد، رئیس شورای اصناف کشور خبر داد که نهاد متبوع او برای دریافت وام‌های زودبازده اصناف قدم جلو خواهد گذاشت. رئیس بانک مرکزی چندی پیش طی نامه‌ای به رئیس‌جمهور خواهان جلوگیری از ادامه پرداخت چنین وام‌های شده بود. از سوی دیگر وزارت کار همچنان بر ادامه روند اعطای این وام‌ها اصرار دارد. در همین حال رئیس شورای اصناف کشور نیز اعلام کرد: «اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی با مطالعه بازار درخواست وام‌های واحدهای صنفی را بررسی کنند و نتایج آن را به شورای اصناف کشور بفرستند تا از این پس این شورا پیگیر دریافت تسهیلات کم‌بهره باشد.» محمد آزاد اظهار کرد: از این پس، شورا پیگیر اخذ وام بلندمدت کم‌بهره برای واحدهای متقاضی دارای صلاحیت خواهد بود. وی گفت: تولیدات واحدهای صنفی به لحاظ کیفیت و قیمت قابل رقابت با مشابه خارجی است که این امر ضرورت حمایت دولت از صادرات اصناف را بیش از پیش مشخص می‌کند.

●●●

تعیین دستمزد در جلسه ۱۳ اسفند

ایسنا: ناصر برهانی، رئیس هیات مدیره کانون هماهنگی شوراهای اسلامی کار استان تهران، در مورد تعیین دستمزد کارگران برای سال آینده گفت: آخرین نظرات و تصمیمات کارگران در مورد تعیین دستمزد ۱۳ اسفندماه در جلسه ماهانه روسای شوراهای اسلامی کار اعلام می‌شود.

●●●

درآمد ۷۰ میلیارد دلاری

فارس: مدیر امور بین‌الملل شرکت ملی نفت گفت: در ۱۱ ماه گذشته حدود ۷۰ میلیارد دلار درآمد نفتی کشور از محل فروش نفت خام و فرآورده‌های نفتی بوده است. حجت‌الله غنیمی‌فرد با اشاره به درآمد نفتی ۱۱ ماه گذشته کشور اظهار داشت: برمبنای آمار و ارقام کنونی در ۱۱ ماه گذشته از ابتدای سال حدود ۶۲ میلیارد دلار نفت خام از کشور صادر شده است. از محل فروش فرآورده‌های نفتی توسط شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی نیز حدود هشت میلیارد دلار ارز نصیب کشور شده که با احتساب ۶۲ میلیارد دلار فروش نفت خام، در مجموع حدود ۷۰ میلیارد دلار درآمد نفتی کشور از این دو محل محاسبه می‌شود.

●●●

قاچاق ۴۰۰ هزار تن برنج در یک ساعت

برنا: محمدرضا عارفی، نایب رئیس اتحادیه مرزنشینان، از قاچاق ۴۰۰ هزار تنی برنج از مرز میرجاوه زاهدان خبر داد و افزود: این حجم از برنج ظرف یک ساعت وارد کشور شده است. وی میزان واردات برنج توسط مرزنشینان در سال گذشته را به طور رسمی ۴۵۰ هزار تن ذکر کرد و گفت: با تصویب قانون ساماندهی مبادلات مرزی، میزان واردات برنج توسط مرزنشینان ۶۰ درصد کاهش یافته است.

●●●

توهم اقتصاد اصولگرایی

ادامه از صفحه اول: مروری حتی از سر اشاره به اندیشه و عمل این جریان نشان می‌دهد آنها با تفکر و اندیشه‌های مدرن اقتصادی ناسازگاری ذاتی دارند و به همین دلیل است که برنامه‌های آنها در نهایت به رشد تورم، کاهش رشد و شتاب اقتصادی، دورتر شدن صفت ایران از تکنولوژی روز دنیا و... منجر شده است. جریان اصولگرای ایران حتی در صورت پیروزی در انتخابات مجلس چه کاری می‌خواهد انجام دهد که در این سه سال نمی‌توانسته است؟ این جریان سیاسی که به جز یک دوره مجلس ششم در همه سال‌های پس از جنگ، مجلس قانونگذاری را در اختیار داشته است می‌خواهد معجزه کند و ناگهان و به صورت توفان ذهنی، چیزی فراتر از آنچه هست را ارائه کند؟ در حالی که مجلس هفتم در اوج قدرت اصولگرایان با ارائه و تصویب طرح تثبیت قیمت‌ها موجب هدر دادن منابع ملی و صنعت نفت، گاز، آب و برق شد، مگر چه کار دیگری می‌تواند انجام دهد؟ مگر تمام بزرگان سیاست و اقتصاد جریان اصولگرایی در دل دولت و مجلس فعلی حاضر نیستند؟ این تفکر و این جریان سیاسی مگر جز استفاده بی‌محابا از جیب مردم و بیت‌المال و افزودن بر شتاب نرخ تورم کار دیگری کرده‌اند؟ آیا مجلس هشتم در اختیار اصولگرایان معجزه خواهد کرد تا وضعیت کشاورزی ایران را سامان دهد تا وزارتخانه مربوطه به جای خودکفایی در محصولات کشاورزی، انبوه واردات برنج و شکر را ارمغان نکند؟ سیاستگذاری صنعتی ایران اکنون چه وضعیتی دارد؟ تغییر وزیر صنایع و معادن در نیمه راه و انتصاب فردی خارج از مجموعه مدیران و کارشناسان به جای وی، چه تحولی ایجاد کرده است؟ آیا مجلس هفتم به چشم نمی‌دید که دولت برخلاف اقتصاد مدرن و حتی رفتار سال‌های اخیر با حبس کردن قیمت سیمان، لبنیات، گاز مایع و... چه آسیبی به رشد و توسعه صنعت زده است؟ دقت در فهرست اسامی برگزیده اصولگرایان و شاخه‌های گوناگون آنها به ویژه در پایتخت موید این است که نباید انتظار هیچ راهبرد اصلاحی در اقتصاد ملی داشت و این توهم باید از ذهن شهروندان زدوده شود که معجزه‌ای رخ می‌دهد.

جهان رویای نفت ۱۰۰ دلاری را پشت سر گذاشت

ایران و ونزوئلا نفت را گران کردند

گروه اقتصادی: بهای نفت به بیش از ۱۰۲ دلار به ازای هر بشکه رسید. به گزارش بلومبرگ، نفت سبک آمریکا در بازار وست تگزاس ۱۰۲ دلار و ۵۹ سنت معامله شد. همچنین نفت دریای شمال نیز ۱۰۰ دلار و ۲۶ سنت عرضه شد. همچنین دبیرخانه اوپک نیز اعلام کرد که قیمت سبد نفتی این سازمان از مرز ۹۵ دلار گذشت. بر اساس این گزارش، بهای سبد نفتی اوپک به صورت بی‌سابقه‌ای به ۹۵ دلار و ۲۰ سنت رسیده که افزایشی یک دلار و ۱۱ سنتی را نسبت به گزارش پیشین نشان می‌دهد. به نظر بسیاری از کارشناسان غربی تحریکات ایران و ونزوئلا در مورد کاهش تولید اوپک به این افزایش قیمت دامن زده است. ایران و ونزوئلا تصمیم دارند که دیگر اعضای اوپک را نسبت به ضرورت کاهش تولید قانع کنند، هرچند که تاکنون برآیند نظرات مطرح شده حاکی از بی‌توجهی اعضا به چنین رویکردی است. اولیویه جیکوب، تحلیلگر موسسه مشاور اقتصادی - انرژی پتروماتریکس بر این اساس پیش‌بینی کرد که نفت به قیمت ۱۰۵ دلار در هر بشکه برسد.

■ سرمایه‌گذاری، نیازی که مجال ندارد

کارشناسان معتقدند که کاهش بی‌سابقه ارزش دلار در مقایسه با ارزش یورو و ادامه ناآرامی‌ها در کشور نیجریه که بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت آفریقا به شمار می‌آید نیز به رکوردشکنی بهای جهانی نفت یاری رسانده است. محمدعلی خطیبی، کارشناس موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی اما علل اصلی افزایش قیمت نفت در بازارهای جهانی را کمبود عرضه، مشکلات پالایشگاهی و عدم توسعه میدان‌های نفتی عنوان کرد. وی همچنین با بی‌سابقه خواندن قیمت ۹۰۰ دلاری برای هر تن بنزین در این فصل از سال، گفت: «به نظر می‌رسد طی چند سال اخیر بحث عرضه نفت دچار مشکل شده و با گذشت زمان این مشکل نمود بیشتری پیدا می‌کند. موضوعاتی نظیر پایین بودن سطح ذخایر، ژئوپلتیک خلیج‌فارس و خاورمیانه و نیز بحث تحریم ایران از عوامل کوتاه‌مدت تاثیرگذار بر بازار نفت است.» خطیبی به مهر گفت: «با توجه به شرایط کنونی، در بخش عرضه نفت خام و فرآورده‌های نفتی برای سال‌های آینده با مشکل مواجه خواهیم شد و نگرانی‌های اساسی در این زمینه وجود دارد.» خطیبی با بیان اینکه در حال حاضر عرضه نمی‌تواند همپای تقاضا، رشد کند گفت: «برخی اظهارات مبنی بر عدم وجود مشکل در عرضه نفت از سوی برخی تولیدکنندگان تنها آرامش دادن به بازار است و واقعیت ندارد.» وی بر لزوم سرمایه‌گذاری در بخش‌های نفت و گاز منطقه خاورمیانه تاکید کرد اما گفت که به دلیل شرایط خاص سیاسی و ژئوپلتیکی منطقه، این امکان در حال حاضر وجود ندارد.

■ حذف دلار در اوپک بی اهمیت است

رئیس بانک مرکزی آمریکا گفت: «اهمیتی ندارد که اوپک از چه ارزی برای مبادلات نفتی خود استفاده می‌کند.» به گزارش رویترز، بن برنانک با بیان اینکه از برنامه‌های اوپک برای تغییر روش قیمت‌گذاری نفت به ارزهای دیگر بی‌اطلاع است هرگونه اقدام اوپک در راستای حذف و کنار گذاشتن دلار از معاملات نفتی این سازمان را بی‌اهمیت خواند. درحالی که احتمال کاهش مجدد نرخ بهره و در نتیجه تداوم کاهش ارزش دلار آمریکا وجود دارد، رئیس بانک مرکزی این کشور تصریح کرد: «از هرگونه تصمیم اوپک برای تغییر روش قیمت‌گذاری نفت به ارزهای دیگر بی‌اطلاعم، ولی فکر نمی‌کنم این امر برای اقتصاد آمریکا تفاوتی داشته باشد.» ایران پیش از این خواستار حذف دلار از معاملات نفت اوپک و جایگزینی سبدی از ارزهای مختلف شده بود. همچنین ایران نه تنها بر ضرورت کنار گذاشته شدن دلار در معاملات اوپک تاکید دارد بلکه در نظر دارد تا در نشست عادی این سازمان که تا چند روز آینده در پایتخت وین برگزار می‌شود پیشنهاد دهد که تولید اوپک کاهش یابد. در این میان نماینده نیجریه در اوپک اعلام کرده است: «اصول بنیادین بازار، کاهش تولید از سوی اوپک را توجیه‌پذیر نمی‌کند.» وی افزود: «درحال حاضر نظام عرضه و تقاضا از کاهش جریان عرضه نفت حمایت نمی‌کند، با قیمت‌هایی که اکنون شاهد آن هستیم، هدف از کاهش تولید نامشخص خواهد بود.» وی ادامه داد: «این قیمت‌های بالا نه در منافع تولیدکنندگان است و نه در منافع مصرف‌کنندگان؛ کاهش تولید فقط شرایط کنونی را پیچیده‌تر می‌کند.» پیش از این نیز برخلاف تلاش ایران و ونزوئلا دبیر کل اوپک اعلام کرده بود که به نظر نمی‌رسد برای کاهش تولید لزومی وجود داشته باشد. گفتنی است که نشست عادی سازمان کشورهای صادرکننده نفت روز ۱۵ اسفند برگزار می‌شود و اعضا در این نشست درخصوص سیاست‌های تولیدی در ماه‌های بعد تصمیم خواهند گرفت.

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله ای

شماره ۳۹-۱۲-۸۶-T-ACS100

شرکت مادر تخصصی فرودگاههای کشور (سهامی خاص)

شرکت مادر تخصصی فرودگاههای کشور در نظر دارد خرید و نصب و راه اندازی یکدستگاه تابلوی توزیع برق NORMAL فرودگاه کرمان را از طریق مناقصه عمومی به انجام رساند متقاضیان شرکت در مناقصه می توانند حداکثر لغایت ۸۶/۱۲/۱۲ ج